

ních úřadů k řešení dotyčné záležitosti, plynoucí z povahy cesty jako veřejné, závisí v daném případě, jak bylo již řečeno, od určitých skutkových okolností, porušil žal. úřad, jestliže rozhodnutí založil na skutkovém základu, který nezjistil za účasti stran, ustanovení § 42 vl. nař. č. 8/1928 Sb. a tím způsobil podstatné vady řízení.

Č. 12.196.

Pojištění sociální. — Řízení správní: I. Skládá-li se platební výměr nemoc. pojišťovny z několika samostatných položek, je pro určení kompetence podle čl. 8 odst. 3 zák. č. 125/27 rozhodným úhrn jen těch položek, které jsou opravným prostředkem naříkány. — **II.** Působnost politických úřadů podle § 239 odst. 1 zák. č. 221/24 je omezena na instanční přezkoumání výměrů vydaných pojišťovnami; o otázce, o níž pojišťovna výměrem nerozhodla, nemohou úřady ty k přímému zákroku zaměstnavatelovu instančně rozhodovati.

(Nález ze dne 6. prosince 1935 č. 20.008/35.)

Prejudikatura: ad I. Boh. A 10.693/33, srov. Boh. A 9323/31, 9753/32.

Věc: Zemědělská nemoc. pojišťovna v Ch. proti zemskému úřadu v Praze o zařazení do mzdové třídy.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Zemědělská nemoc. pojišťovna v Ch. předepsala plat. výměrem ze 17. února 1931 Františku N., rolníku v Z., pojistné za jeho zaměstnance za dobu od 1. ledna 1931 do 1. února 1931 částkou 224 Kč 50 h. František N. namítal v odvolání, že jeho zaměstnanci (deputátníci) Josef P., Václav H. a František N. byli neprávem zařazení pro celý rok do třídy IV/B, ačkoli jejich plat i s deputátem odpovídá zařazení do třídy III/Ab. Žádal, aby pojišťovně bylo nařízeno vrátiti od 1. července 1926 neprávem přijaté pojistné a zařadovati deputátníky do třídy III/Ab.

Okresní úřad v Chrudimi výměrem z 9. prosince 1932 zamítl odvolání v podstatě z toho důvodu, že odvolatel neoznámil pojišťovně snížení mzdy deputátníkům přihláškou, a proto se nemůže právně domáhati předpisu pojistného ve třídě nižší přes to, že konaným šetřením bylo zjištěno, že neposkytl deputátníkům v roce 1931 mzdu plně dle kolektivní smlouvy, jmenovitě neposkytl novoročné a přídavky, a že podle tohoto snížení mzdy bylo by důvodné zařazení deputátníků do třídy III. Pokud odvolatel žádá vrácení třídivého rozdílu pojistného od 1. července 1926, bylo toto pojistné za dobu před 1. lednem 1931 předepsáno výměry, které nepodáním opravného prostředku vešly v moc práva, a tím jest vyloučena možnost požadovati vrácení pojistného.

Dalšímu odvolání Františka N., jenž namítal, že pojišťovna neměla právo počítati třídu IV. za dobu, kdy plat deputátníků odpovídal třídě III., a trval na vrácení třídivého rozdílu v pojistném od 1. července 1926, žal. úřad nař. rozhodnutím vyhověl, pokud namítalo nesprávné za-

řadění zaměstnanců do IV/B třídy mzdové, a rozhodl, že zaměstnanci, o něž jde, náležejí do mzdové třídy III/Ab, v ostatním však odvolání zamítl.

Uvažuje o stížnosti musil si nss předem řešiti otázku, byl-li žal. úřad příslušný v daném sporu věcně rozhodovati. Po této stránce pak uvažil toto:

Nař. rozhodnutím žal. úřad jednak přezkoumal v pořadí instančním platební výměr zeměd. nemoc. pojišťovny v Ch. ze 17. února 1931, jednak rozhodl o odvolání z výroku okr. úřadu, kterým bylo vysloveno, že František N. nemá nároku na vrácení třídivého rozdílu pojistného od 1. července 1926.

Pokud jde o platební výměr pojišťovny, zněl tento sice na celkovou částku 224 Kč 50 h, byl však Františkem N. v odvolání k okr. úřadu vzat v odpor jen ohledně zaměstnanců Josefa P., Václava H. a Františka N., na něž připadly položky pojistného v úhrnné výši 152 Kč 52 h. Kompetenční předpis čl. 8 odst. 3 zák. č. 125/27 Sb., za jehož platnosti nař. rozhodnutí bylo vydáno, stanoví, že ve sporech, jichž předmětem jest pouze peněžitě plnění nepřesahující částku 200 Kč, jest odvolání z rozhodnutí správního úřadu nepřípustné. Toto obmezení instančního postupu platí i tehdy, když okr. úřad podle § 239 zák. č. 221/24 Sb. rozhoduje o opravném prostředku proti plat. výměru nemoc. pojišťovny (srov. v tom směru nář. Boh. A 9323/31 a 9753/32). Nss vyslovil však již v nář. Boh. A 10.693/33, na jehož bližší odůvodnění podle § 44 j. ř. poukazuje, že, skládá-li se plat. výměr nemoc. pojišťovny z několika samostatných položek, jest pro určení kompetence podle čl. 8 odst. 3 zák. č. 125/27 Sb. rozhodným úhrn položek opravným prostředkem naříkaných, neboť úhrn těchto položek, odvoláním strany určených, jest peněžitým plněním, o kterém správní úřad má vydati instanční rozhodnutí.

Ježto podle toho, co bylo shora řečeno, byly v odvolání k okr. úřadu napadeny jen položky v úhrnné výši 152 Kč 52 h a jen toto plnění bylo předmětem sporu před okr. úřadem, bylo rozhodnutí okr. úřadu v tomto směru podle čl. 8 odst. 3 zák. č. 125/27 Sb. konečné. Nebyl proto žal. zemský úřad příslušným, aby v tomto sporu vydával věcné rozhodnutí. Jestliže tak přece učinil, ocitl se v rozporu s právním řádem, osobiv si kompetenci, která mu po zákonu nepřisluší. Bylo proto nař. rozhodnutí v této části zrušiti pro nezákonnost podle § 7 zák. o ss.

Co se pak týče výroku žal. úřadu, jímž nevyhověl odvolání, domáhajícímu se vrácení rozdílu na pojistných příspěvcích od 1. července 1926, nemohl nss rovněž shledati, že by byl zem. úřad k vydání výroku toho příslušným. Podle § 239 odst. 1 zák. č. 221/24 Sb. náleží politickým úřadům, pokud rozhodování není přikázáno soudům, rozhodovati o opravných prostředcích proti výměrům nositelů pojištění. Jest tedy působnost politických úřadů obmezena na instanční přezkoumání výměrů vydaných pojišťovnami, zaměstnavatel nemůže však přímým zakročením u polit. úřadu vyvolati výrok tohoto úřadu o otázce, o níž pojišťovna výměrem nerozhodla. Není-li výměru pojišťovny, chybí nezbytný předpoklad instančního rozhodování polit. úřadů. Z vyličeného děje jest patrné, že nárok na vrácení přeplaceného rozdílu v pojistném uplatňoval

František N. v odvolání z výměru nemoc. pojišťovny, který o tomto nároku nerozhodl, a že také nebylo jiného výměru nem. pojišťovny o tomto nároku, který by mohl sloužiti za podklad instančního rozhodování polit. úřadů. Pak ale nebyl zemský úřad ani v tomto směru povolán, aby věcně rozhodoval o odvolání z výroku okr. úřadu, jenž podle toho, co bylo řečeno, vybočil z mezí kompetence mu v § 239 zák. o soc. poj. vyměřené. Bylo proto nař. rozhodnutí zrušiti i v tomto ohledu pro nezákonnost podle § 7 zák. o ss.

Č. 12.197.

Dávka za úřední úkony. — Samospráva obecní. — Železniční právo: Není zásadně vyloučeno, aby i provozování místní dráhy obcí, zřízené na základě koncese jí udělené před účinností zák. č. 373/1919 Sb., bylo i za účinnosti tohoto zák. pokládáno za plnění »veřejného úkolu obci svěřeného«, jak je má na mysli saz. pol. 44/75 lit. b) sazebníku k poplatk. zákonu a tím i čl. 9 odst. 1 lit. A nař. č. 254/26 Sb., jako předpoklad osvobození svazků územní samosprávy od dávky za úřední úkony.

(Nález ze dne 6. prosince 1935 č. 20.014/35.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 9000/31, 11.498/34 a Boh. F 4196/28.

Věc: Městská obec N. proti ministerstvu železnic (vrch. odb. r. Zdeněk Machanec) o dávku za úřední úkony.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

Důvody: Rozhodnutím z 21. září 1931 schválil žal. úřad změnu jízdního řádu N.-ské místní dráhy, jejíž koncesionářem jest stěžující si obec. Za projednání podání byla dráze podle zák. z 27. listopadu 1930 č. 192 Sb., kterým se prodlužuje platnost zák. z 3. dubna 1925 č. 53 Sb., ve znění zák. ze 16. prosince 1926 č. 253 Sb. o dávkách za úřední úkony ve věcech správních, podle vlád. nař. z 18. června 1930 č. 80 Sb. a vlád. nař. z 19. prosince 1930 č. 193 Sb. předepsána dávka z úředních úkonů ve výši 150 Kč. — Stížnost uplatňuje, že obci přísluší podle čl. 9 lit. A vl. nař. z 22. prosince 1926 č. 254 Sb. osvobození od dávky, neboť obec jest podle saz. pol. 44/75 lit. b) sazebníku k popl. zák. osvobozena od poplatků, ježto, provozující drobnou dráhu, plní tím veřejný úkol jí svěřený.

Nss shledal stížnost důvodnou.

Předpis dávky stal se v daném případě podle saz. pol. M 25 cit. vl. nař. č. 254/1926 Sb., podle níž lze dávku za úřední úkony uložit za projednání žádosti o schválení odchylek od dopravního řádu. Podle čl. 9 odst. 1 lit. A téhož nař. jsou od dávky za úř. úkony osvobozeny svazky územní samosprávy, pokud jim přísluší osvobození od kolků a poplatků podle poplatk. zák. Podle saz. pol. 44/75 lit. b) sazebníku k popl. zákonu, kterého se stížnost dovolává, přísluší osvobození obcím ohledně